

Організоване життя Станиславщини зразком українсько-німецької співпраці

Ділові наради представників У. Ц. К. в Станиславові

Львів, 11 червня.

(тп) Як природний осередок тієї частини Галичини, що простягається між Дністром і Карпатами, Станиславів завсіди був чимось вроді другої столиці Галичини. Те своє значіння зберіг він і досі. Сьогодні Станиславівський Український Окружний Комітет, що має понад 400 тисяч українського населення, це одна з найбільших і найдальніших наших провінціоанальних організацій. Але Станиславівський Український Окружний Комітет придбав собі чимале значіння серед інших Окр. Комітетів Галичини ще й тому, що тут мабуть найкраще налагодна співпраця між зорганізованим українським громадянством і німецькою владою. Завдяки тому осягні діяльності Станиславова на всіх ділянках розмірно великі.

6. IV. д. р. керманіч українського зорганізованого життя в Генерал-губернаторстві провідник УЦК проф. д-р Кубійович відвідав Станиславів, якому присвятив майже 3 дні. Представники української національної спільноти в Генерал-губернаторстві супроводили його заступник д-р Кость Паньківський, заступник голови Львівського Відділу род. Михайло Демкович-Добрянський та керманіч Організаційного Відділу мгр Микола Ценко. Для того, як голова УОК Станиславова проф. Микола Лепкий привітав провід українського зорганізованого життя в Генерал-губернаторстві, негайно почалися ділові наради, що з величезними перервами тривали цілу суботу і неді-

лю. У нарадах приймав участь УОК Станиславова в повному складі та від кожної Делегатури голова і один або двоє членів управи. Були заступлені такі Делегатури: Галич, Богородчани, Надвірна, Делятин, Товмач, Солотиня, Отичів і Тисмениця. Зпоміж приєднаних треба назвати: інж. Семянчука, д-ра Книжинського, д-ра Джерджда, проф. Грабоєвського, о. Микитро, мгр-а Павла Крушельницького з Станиславова, о. Золотого з Делятина, о. Палиши з Білих Ослів, о. Косевича зі Солотини, п. Міляна з Товмача, п. Феданкова з Надвірної та ін. Найкраще працює Делегатура в Товмачі, а найслабше в Отичіві.

Зі звітів референтів УОК і представників поодиноких Делегатур ясно, що без огляду на господарську труднощі, спричинені минулорічною повінню, загаль українського населення Станиславівської округи не тільки, що не втратив своїх живих громадянсько-культурних зацікавлень, але навпаки саме тепер виявляє своєрідний голод культурної діяльності, організованості і взагалі всякої позитивної праці.

Першого дня нарад 6. VI. відбулася пополуноді зустріч проводу УЦК, проводу УОК та представників Делегатур з репрезентантами німецької влади. В год. 15.30 на заді нарад явився окружний староста Станиславова д-р Альбрехт у супроводі СС-Унтерштурмфюрера Асмана і 11-ох представників усіх адміністраційних станцій. Провідник УЦК д-р В. Кубійович приві-

тав окружного старосту д-ра Альбрехта і при нагоді коротенько згадав про мету своєї поїздки. Опісля промовив д-р Альбрехт, передаючи привіт німецької адміністрації для з'їзду. Окружний староста привітав приєднаних також від полк. Альфреда Бізанца, який зайнятий важними справами, не міг приїхати до Станиславова. У дальшій своїй промові д-р Альбрехт просив представників українського громадянства не розгублюватися в дрібницях і бачити головну ціль і головні лінії. Німецьчина змагає до того, щоб створити нову європейську сімю народів, в якій буде пошанована їх індивідуальність. Підставою існування такої спільноти народів може бути чесність і праця. Після війни українці дістануть таке місце у тій спільноті, на яке тепер собі заслужать своєю творчою працею і своєю вартістю. Перед проводом українського громадянства стає тепер велике завдання відновити серед українців поняття праці, як це вже сталося в націонал-соціалістичній Німеччині. Коли сьогодні боротьба іде не тільки на фронті, але коли змагається також і запілля, українці мають найкращу нагоду виявити свою придатність. Перемога у війні однаково важна і для німців і для українців. Тому треба зробити все, щоб її вибороти.

Після промови д-ра Альбрехта в окремій гарно заставленій залі подали чай. Приєднані представники українського громадянства мали нагоду безпосередньо обмінятися думками з німецькими гостями. Щоб їх у загальному орієнтувати у справі У. Ц. К. та У. О. К., д-р Кость Паньківський, заступник голови УЦК, з'ясував по німецьки початки колишнього Українського Краєвого Комітету, працю У. Ц. К. об'єднання обох тих організацій та теперішню діяльність. О. Микитюк говорив про працю Станиславівського УОК Після того промовляв СС-Унтерштурмфюрер Асман, заторкуючи цілу низку дуже важних життєвих справ як — прохарчування, забезпечення учительства, виховання молоді, фахового шкільництва і відповідної організації пропаганди. Окружний староста д-р Альбрехт забрав вдруге слово і порушив цілий ряд практичних злободенних справ, що мають вели-

чезне значіння та просив йти йому назустріч. На закінчення промовив провідник УЦК проф. д-р В. Кубійович і подякував німецьким промовцям за їх зрозуміння життєвих справ українського населення.

Дальші ділові наради відбулися в неділю передполуднем. В год 14.30 відбулася зустріч проводу УЦК з громадянством Станиславова й округи Велику концертну залю „Мопартеум“ вивповнило понад 400 осіб інтелігенції, робітників, селян і молоді. Після того як приєднані мали нагоду познайомитися з особами провідника УЦК проф. д-ра В. Кубійовича і його заступника д-ра Костя Паньківського, заступник голови Львівського Відділу ред. Михайло Демкович-Добрянський відчитав глибоко обдуманий і актуальний реферат на тему „Новий дух часів в Європі“ Слухачі нагородили пролегента бурєю оплесків.

В неділю ввечері провід УЦК відбув ділове засідання з проводу УОК У понеділок 8. VI. провідник У. Ц. К. проф. В. Кубійович, його заступник д-р К. Паньківський, заступник голови Львівського Відділу ред. Мих. Демкович-Добрянський і керманіч Організаційного Відділу мгр Микола Ценко відвідали окружного старосту д-р Альбрехта. Опісля проф. І. Кубійович відїхав з іншими членами У. Ц. К. до Калуша.

КУЛЬТУРНА ХРОНІКА

□ У Гронінгені у привіт деро комісаря для зайнятих голяндських областей, Д-ра Зайс-Інкварта та членів голяндських і німецьких представників відкрили німецько-малярську виставу. Слово підкріплення вистави виголосив проф. Д-р Гедеванс.

□ У Берліні у привіт мін. д-р Геббельса і японського посла Ошми з японською місією висвітлили вперше по німецьки японський фільм „Дикі орли Японії“, документ героїстичної японської армії фльоти й авіації.

□ У Фрайбургу від 27-го червня до 9-го липня відбудеться т. з. „Тиждень романтичної музики“ Дирігують: Ганс Пфіцнер і проф. Герман Абендрот.

стимулювати надалі, бо нема України, якому не дорога була б справа поповнення кадрів нової української інтелігенції. Гасло: „Молодь на студії — народ допоможе“ напевно не буде пустим словом. Воно стане чиним, чиним, гідним традиції і національної зрілості української нації.

Та одночасно допомога громадянства нашої молоді накладає теж і на неї твердий обов'язок, про який не вільно українському студентові

забувати ні під час студій, ні згодом, коли покінчивши навчання, прийдеться стати до відповідальної праці на різних громадських місцях. Народ дає допомогу, але народ вимагає, щоб йому ці жертви, складені з почуття обов'язку, повернено потім чесною і відданою працею.

І як не заведе тепер українське громадянство, так віримо, не заведе в майбутньому наша молодь. Вона виконає всі покладені на неї надії.

Відкритої вистави

А скільки їх прикрашає стіни приватних домів і музеїв! — Скільки портретів наших видатних письменників зробив Труш для Музею Наукового Товариства ім. Шевченка! Який довгий ряд картин Новаківського має Національний Музей!

Яка це потіха для гостя на виставі, що таланту мистця не

хазяєв тільки маленька частина їх надбання. Хоч як дбайливо добивали впорядники всі експонати, ні обставини воєнного часу ні обмежені розміри залі не дозволяли показати всього, що треба б.

У такому самому становищі є кожний справоздавець мистецької вистави, коли хоче передати свої вражіння у статті. Жодними словами не передаш кольорів мистця, так само як найкращий мистець не зможе передати своєю картиною вражіння, які розбуджують слова великого письмен-

Труш уміє триматися майже класичних ліній у своїх портретах, уміє прибирати всю інтенсивність світла в мініатюрних краєвидах, не підсолоджених, неафектованих. Холодний так і бере нас за серце своєю безпосередністю і м'якістю, у графіках Ковжунна не важко доглянути пригашену динамічну силу та енергію.

Може ще недавно на деяких виставах, по яких проходжувалися ті живі мистці мимо своїх творів, не один з нас го-

ність мистецтва. Тепер вона для нас ясна. Не був національним Труш тільки тому, що так багато разів малював Дніпро під Києвом, ні Новоківський завдяки своїм чинним св. Юрам, ні Холодний своїми сюжетами з історії України, ні Ковжун тому, що робив проекти для наших видавництв. Усі вони були глибоко національні з різних причин. Вони знали, чого це не зробили їх українські попередники і якими шляхами можна і треба повести далі їх працю. Вони вміли чей